

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-6865 din 18 noiembrie 2022

La nr. 413 din 14.11.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 27 din Legea nr.338/1994 privind drepturile copilului.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2022.11.21 14:04:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex: VAMEȘ Xenia, Tel. 022 257-376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>2820</u>		
" <u>21</u> "	<u>11</u>	20 <u>22</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8337 din 18.11.2022

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 27 din Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „În rezultatul dezbaterilor publice cu privire la actualitatea Legii privind drepturile copilului nr.338-XIII din 15 decembrie 1994, organizate de Comisia parlamentară drepturile omului și relații interetnice s-a constatat că această lege este un act normativ foarte vechi și necesită multe modificări, printre care și redactarea, actualizarea titlului și conținutului art.27 din această lege. Articolul în cauză prevede dreptul copilului la azil dar care nu corespunde prevederilor din alineatul (1), articolul 14 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr.270-XVI din 18.12.2008”.

În acest sens, autorul a precizat că, „Dreptul de azil este garantat prin articolul 18 din Carta drepturilor fundamentale a UE. Articolul 19 interzice expulzările colective și protejează persoanele împotriva strămutării, expulzării sau extrădării către un stat unde există un risc serios de a fi supuse pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante. Statele membre ale UE au convenit asupra unei politici în domeniul azilului comune la nivel european, care include protecția subsidiară și temporară. Procedura de acordare a azilului trebuie să fie corectă și eficace în întreaga Uniune. Acest principiu stă la baza sistemului european comun de azil (SECA).”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea art.27 din Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului, acesta fiind redat în redacție nouă: „Articolul 27. Dreptul copilului la azil (1) Statul asigură dreptul fiecărui copil la azil în conformitate cu legea. (2) Statul întreprinde măsuri necesare pentru a asigura protecția și asistența corespunzătoare copilului solicitant de azil sau beneficiar de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic, însoțit sau neînsoțit.”

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele copilului de a beneficia de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic, însoțit sau neînsoțit, ceea ce este conform interesului public. Potrivit autorului: „Azilul este un drept fundamental, iar acordarea lui persoanelor care îndeplinesc criteriile stabilite în Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților constituie o obligație internațională pentru Statele-Părți, printre care se numără și statele membre ale UE.”

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Modificările de lege propuse nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...].”

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un deputat în Parlamentul Republicii Moldova în rezultatul dezbaterilor publice cu privire la actualitatea Legii privind drepturile copilului nr.338/1994 ,organizate de Comisia parlamentară drepturile omului și relații interetnice, în cadrul cărora s-a constatat că această lege este un act normativ foarte vechi și necesită multe modificări, printre care și redactarea, actualizarea titlului și conținutului art.27 din această lege. Articolul în cauză prevede dreptul copilului la azil dar care nu corespunde prevederilor din art.14 aln.(1) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270/2008.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

18.11.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMES , Inspector principal

Digitally signed by Vameş Xenia
Date: 2022.11.18 15:42:57 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

